

Ročník XXIX

V Praze, 22. února 1895

Číslo 15 (1444)

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

Odjezd na libánky.

Maloval L. MARCHETTI.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava

Rozkvět.

Román. Napsal Fr. Xav. Svoboda.

(Pokračování)

Jednou v neděli, za příjemných listopadových dní, třetího roku po vesele, zaběhl k Novákům slapský žid Filipek s rancem sáteků a strážného zboží. Oběhl již Cisovce a jako vždy, i dnes zaběhl k Josefovi. Utahaná, krivá postava Filípkova s rancem právě rameno silně stahujícím zakmitala se za hůlkovým plotem a ocitla se na dvorečku Novákovy chalupy, teď již opravené. Josef seděl u otevřeného okénka, kouřil z dýmky a tmavýma očima upřeně hleděl na návrší za potokem, kde stál Mikulík s vodákem Šichou. Tónička seděla vedle na lavičce, šila zástěru a kolébala malou dcerušku svoji.

»Tak — co mi nesete, Filípku?« řekl Josef.
»Hm — vám nic,« přikloniv tvář, řekl Filípek. »Vy si koupíte na cestě, co potřebujete. Vám neprodám.«

Josef se usmál, a Tónička rozehrála rukou před ní nakupený sedivý, dlouhých, ohýbajících se žilách propíletý kout.

»Tak pojďte dál,« pozval Josef Filípku.

Žid se díval do země, jakoby váhal, a vstoupil do světnice. Hodil rancem na zem, prohnul se, zahlehl a popošel k Novákovi. Pruh slunečního světla, plný jemného, poetujícího prachu úplně ozářil jeho tvář, laločkovou, věncem šedivých vousů pod bradou až k uším hustě podloženou. Vodaové oči s tenounkými víčky zamouraly. Ušedl si k Josefovi a zaklepal mu lichteně na koleno.

»No jak? Jak to běží?« otázal se Filípek.

»Hm, mlyn jde — jak voda běží.«

»Já vím — chci, chich.«

Nováková se zasmála a dívala se stále na židva rance.

»Vy budete, Nováku, hnedle jako mníščeký Konif. Ten stoupá.«

»Hm — možná, ale nezdá se mi, že by se mu tak dobře vedlo,« úskočně prohodil Josef.

»Obilčko, Nováku, obilčko!« silně a táhle zavolal Filípek, tak že se Josef na chvíli zamyslel, a až Filípek ještě něco k němu mluvil, neslyšel nic pro silné se v mysli opakující slova »obilčko, obilčko.«

»Moh' by si už koupit kolik živností,« pokračoval Filípek, »než vy tuhle vyděláte na živobytí — chci, chich — na větele se jemu peněz nasype.« (Žid vytáhl za černalou, vlhkou dýmku a nacípával si tabák.)

»Co jste povídal?« vzpamatoval se Josef s nápadným chvatem, mysliv posud na Konife, o němž dobře věděl, že zbohatl. »A tak — pravda — o tom Konifovi, ale ten nemá mnoho, nemá — (vrtel proutek hlavou a svažoval tvář), je to jen tak, jen tak.« (Ukrýval úzkostné pod nenápadný plášť ajné myšlenky své.)

»Taký mi jednou říká, abych mu vozil zdejší obilí do Prahy, ale já tenkrát — abych upřímně řekl, ani času neměl. Ale těch peněz moc nemá.«

Filípek přimhouřil jedno oko a druhým se na Josefa šibalsky díval. (»Prosím tě, ty mladý zajáci, mě nenaučíš znáti líšáka Konife.«) Vstal, odešel ke dveřím a zakřesal do troudu. Za chvíli se vrátil, rychle bafaje.

Rozhovorili se o všelijakých věcech, vybočujících z omezeného vzduchu čisovského. Asi za hodinu si řekl Filípek o trochu mlučivě, které mu Nováková přinesla, a odešel. Josef s ním vyšel před chalupu, živě ještě pohovořil, a když žid zmizel za nejbližším stavením, postl Novák u potoka s rukama na zádech složenýma, rozhlížel se po modrém nebi a znepokojil se poznáním, že teprve dnes si pověsil obchodu s obilím.

Když pak toho týdne přišel Konif do Cisovce nakupovat obilí, vyběhl k němu Novák po úzké pěšince na mníšeckou cestu. Konif byl vysoký, silný muž, asi padesátník, s tlustou, červenou a bradavkovitou tváří, pěkné obla-

čený, s těžkou holi v ruce, a vždy neobyčejně veselý.

»Pane Konifi,« oslovil jej Josef, »nemáte pro mne něco? Jel bych do Prahy. Mám čas!«

»Dobrá! Mám žito u Kubků a u Vlčků! Naložte a zitra jedeme. Setkáte se s námi na Holých Vráškách ve dvě hodiny v noci. Musíte tedy v jednu z domova. V Mníšku mám pět vozů. Vy jste tedy šel.«

Josef se díval do země. Po vznícených očích se mu prošel mlhavé vlhko.

»To jsem rád,« řekl. »Neměl jsem zitra co dělat. Hm, tak dobře. Já si to hned večer naložím. — Tak ve dvě na Holých Vráškách? Tak dobře.«

Toho večera byl Novák tichý a nezvykle ostražitý. Jen k ženě se několikrát přitočil a u samé tváře jí prohodil: »Tóničko, víš, tohle něco bude. Já mu to odkouknu!«

Večer naložil žito na vůz a zdřímnuv nepatrně vstal již o jedenácté hodině ke krmení. Noc byla měsíčná a mírně mrazivá, zcela bezvětrná. Josef přecházel netrpělivě před stavením, vzpomínaje si neustále na žida Filípku i na Konife, ať s jakousi naučenou neodolnou nepřijemností. O jedné hodině se rozloučil se ženou i dítětem a vedl koně k Vlčkovu, kde stál vůz se žitem, a se zdviženou vojí, měsícem jasně pobělený. Zapálil, pokrčil se a vyjel. Tichem vesnice zahroutil jasně jeho vůz. Psi leckde zaštěkali, a od Mníšku drobounce se prometalo chladivým, nyní poněkud zamíženým vzduchem hrčení vozu. »Jedou,« pomyslel si Josef, a zapjal si kabát. Jel zvolna k lánici přes Pahorka, švihal bičem a přemítal o všem, co mu na mysl přišlo. Když se zatačel kolem lánického hostelka a zaběhl za hřbitovni, zdí mnohých osvětlených křížků, dotkla se ho silná vzpomínka na rodiče zde pochované. Zapletlo se mu něco mlhavého hlavou, a on si pojednou živě představil otce i matku jako kostry s rukama na prsou složenými pod touto zemí. Ohlédl se po ohromné daleko rozloženém kraji i po velkém nebi, a porýzech si. Plachá úzkost zamrazila mu po těle.

Od Rudky slyšel hrčení vozu po silnici: přijel na Holé Vrásky o něco dříve. Konif táhl chvatně, a Josef se časem ohlédl, urádiv ostatní vozy. Slyšel jen zvonicí a slože radločení. Zastavil, oběhl vůz a zatakal očima po lese na levo nakupeném. Zehrástilo tam cosi... naslouchal... ne, bylo ticho. A v té chvíli si připomněl neobtěžka Mašálku a podivnou jeho povídku o vypádlém černém panovi, kterého vezl. Zalekl se a srdce se mu rozbušilo poprvé pro tuto příčinu. Jezdívá tudy častokrát, ale nikdy si nevzpomněl na to, co o těchto místech slyšel. Zakašlal, a po chvíli se jal silně mluvit. Brzy po té rozeznával již mníšecké vozy. Zapraskal bičem, zasmál se a pobídl koně. »Ně, s Pánem bohem,« řekl hlasitě, »ať nás dohoní.«

Ještě před Hlavištěm sjely se vozy. Konif seděl na poselství v kůžích zabalen na slunce a podřimoval. Vozkové šli po třech u druhého a páteho vozu, hovořili a rozumovali. Rachočení vozů oživlo okolní lesy, protřásalo jejich klid a zapadávalo daleko v jeho houštiny. Vrcholky smrčků a borovic černaly se, jemně svitem měsíce lemované, na zjasněném nebi. Josefovi, který málo hovořil, stále živěji probíraly se v mlhách představ obrysy Prahy, jak je jednou viděl, stále a stále cítil, jak pojedou za úplného ticha hlubokých zúžených řozcitlivění, nevyspaním ztuhlostí, a úzkostí, aby si všeho pověsil, znenáhla jej tížila.

Když projeli Zbraslav, svítalo. Mlýny poněkud houstly a zima byla třešněvší. Za topolovými alejemi běhalo se východní nebe. Před Chuchlí ještě se rozednilo a lesní klid minulé noci byl dávno za nimi. Blížili se ku Praze. Josef rozeznával již klikatiny Vyšehradu, Nového Města i Petřína, a obtěžovalo jej, když některý vozka promluvil. Nechtělo se mu odpovídati, oddaloval se a nepokojně předcházel vozy.

Na trhu všeho si pověsil, jak přicházeli obchodníci, jak Konif s nimi mluvil, jak prodával a jak získával. Zdálo se, že jen kolem vozu svého popoeház, ale tmavé oči jeho viděly vše, pohlížely každé hnutí Konifovo i celé proudění trhu, zatpýřily se časem, potměšile a rozeznávaly toky obilního obchodu. Pokašlával, ohledával lísně, kola, a věděl o všem, co se kolem dělo.

O desáté hodině odvezli prodané obilí do skladiště a zastavili se v hospodě na Smíchově. Josef nevjel s ostatními. Vymluvil se, že ještě něco koupí, a teprv když druzí opustili Smíchov, připravoval se i on na cestu. Vyjel asi za hodinu. Společnosti nesnesl; chtěl být sám.

XVI

V krátkém čase kupoval Novák všechno čisovské i všechno okolní obilí po nejbližších vesnicích, odvážel je dvakrát týdně do Prahy na trh a přikupoval polnosti. Po domácnosti své rozešel úplně svoji osobnost: Tónička mu podlela. Nebylo proto u nich spárky a bolesti; jeho vůle určovala směr všeho. Ona pracovali, a poněvadž byl jejich rozvoj cesta do výše, šli silně a myslili na budoucí, s pohledem stále ku předu obráceným. Chalupu znenáhla opravili, přistavěli a i stodolu si pořídili. Děti přibývalo požehnaně, a s dětmi se i starosti vyvinuly a v první jary úspěch Novákových těžší a složitější vzduch přinesly. Občas se i klid domácnosti k vůli dětem porušil. Novák se rozčilil a nestýchanou prokávil, ale rychle opět ochladl. Každý v jeho živnosti byl přísná, nikdy nezvratná, ale tehdejších mravův a povinností vedená.

Znenáhla soustředil kolem sebe všechny čilejší částky čisovského života. Nějak samo se stalo, že se k němu sedláci i chalupníci přidružovali, rádi s ním mluvili a rádi se s ním poradili. On ze svých cest a ze svých zkušeností tolik nového a pro ně znepokojivého na své bytosti nosil, že se sami k němu tlačili, a on byl oním okénkem, kterým se nehybný svět lamějš do světa jasněji díval. Později proměnila se živnost jeho v stále besedující středisko neštědění. Prodával mníšeckému sládkovi ječmen a bral od něho vždy několik soudků piva, kterým v nedělní tiskavotě ochotností sedláky pohostoval. Přáli, zašli na pivnici, zapálili dýmky, podperali se lokty o stůl, popíjeli a rozmarovali. Novák z nich škody neměl; prodal mu obilí a dobře měřil. A choď dával k němu i Škrobík i Mikulík. Škrobík byl již sestárý, hubený a malíčký, jakoby se zavinovál, ohnutý a nepokojný. Jako krejčí. Obloučkovitý nos jeho ještě více vystupoval a hnědé oči v čistém bělmu dosud živě zářily. »Pepičku, Pepičku,« zareptil někdy, »škrabaje se za uchem,« tenkrát jsme chybili, že jsme ti Marjánku nedali, kdek — moc chybili! Po těch slovech se vždy poněkud zasmušil a Josefovi ho bylo vždy líto. »Ale víš, Josefku,« dodával Škrobík někdy, »neuměl jsem hádat jako Kubková. Marjánka se už nalitovala! Ale co! Chyba — chybal.« Vrtěl hlavou slabostí, jakoby byla na drátku, a polo v pláči se hrkavě rozesmál.

»Ale co,« těšil jej Novák, »má se taky dobře. A kdo ví, třeba bych nebyl takový, jaký jsem, kdybys si byl ji vzal.« (Tu pocítil radost, že vše je tak, jak je.) »Nechtěla tenkrát — no... jak jste mi to sám povídal.«

Škrobík se zahledl chvíli do prázdna.

»Inu, pravda. Má se taky dobře.« (Marie byla prodána v Bratřimově za silného dobrého hrnce Příbika.)

Mikulík nevynechal ani jediné noční návštěvy, při nichž se mírně pivo popíjelo. Nebylo mu ani nevolno, ani se nestýděl. Tykal Josefovi se stejným výrazem jako tehda, kdy byl ještě u Mašálky schovancem, jen že se vyhnul každé narážce. Byl dosud červený a ještě kulatější než tenkrát. Častokrát si stěžoval na Mašálkovou, že má psi ztrávil a že je všechny týrá, ale Novák se vždy vyhnul tomuto rozhovoru.

Jednou v neděli na jare, když šel Josef Novák na mši svatou do Láně, se svými hochy Jakubem a Josefem, doháněl u lesíka na Pahorkách Mašálkovou. Byla shrbená a úplné sestřelá.

«I, Bože, Josifek!» zvolala namáhavě. «Do kostela jdeš? I, Bože, dítě! A — tohle — cheche» (oba hoši brali Mašálkovou za ruce a lbdali je), «i nechte toho, cheche...» (dlouho se zajíkaly smálo), «to jsou kloučkové, celý tatík... cheche...» (a slzla), «cheche...»

Josef chtěl něco říci. Ale tak mu přišlo, že se rozhlédl jarní ozářenou krajinou, svěžími plochami polí, huk a lesův (odtud byla široká vyhlídka), že si povsílil svých hochův, a v té chvíli jej zasáhlo dojemno ubíhání let, tak že ani úst neotevřel. Všecko mládl před ním pohledem na kraj vyvstalo, a pozorování staré tety i svých dětí na travnaté prostěře před borovým leskem ve slunečním svitu jarního dne poznával, že uběhlo mnoho jeho života. A tak rychle se mu nalily vzpomínky do celé bytosti («Můj Bože, když jsem tamhle u Sýkrováků pášvil krávy na lukách, a tamhle když jsem se díval s Marjánkou na přehledy!», že se mu duše potleskala. Připomněl si, že již i starý Brtek a stará Krbková leží na hřbitůvku u St. Kiliána, a pozastavoval se se zvláštním pohnutím u těchto lidí, odešlých již a umíklých.

«A jak se máte, tetičko?» otázal se až po chvíli přivítavě.

«Synáčku, to víš... už špatně... Ten mě šape... cheche...» A rozplakala se.

«No — jakáz pomoc! Tak je na světě. Lidé si prokážej!»

«Ale nemyslel by to být.»

«A vy jdeš (až) do kostela?»

«Jdu, synáčku.»

«A co pořád děláte?»

Rozslzla se potichu.

«Pláču,» řekla, «pořád pláču...»

«A navštívte mě někdy, tetičko.»

«Můj synáčku!» zavolala v pláči, a smazaný, starý hlas její zanikl v jarním zpěvu ptáčím.

Josef pohlédl. Oči jeho zatékaly přes Dešiny a povsílily si oně cesty, po níž odváželi před lety nebezpečná strýce Mašálku.

«Jen pjděte,» dodal, vzpomínaje se. «A šel pozvolna s tetou k Láně na oschlých pešinách v rákosném jaru a zelených polích. Navštívil i hroby rodičů, ale ani on ani Mašálková něčeho v té chvíli nepronesli. Postáli, pomodlili se a vešli do kostela.

Jestě téhož roku na zimu, když přijel Novák pozdě večer z Prahy, uvítala jej žena zprávou, že tetu Mašálková zemřela. Věděl, že stůně a že není pomoci, ale přece jej zpráva poněkud zmátlá. Zasmušel.

«Snad by tě to nenarazelo?» řekla Nováková udiveně. «Vždyť jsi mi toho napovídal, co se tě nesoužlalo.»

«Inu, pravda, ale přece je mi jí líto. Špatně se jí teď vede.»

«Co by se jí špatně vedlo? Proč byla hloupá? Proč se dala osidit?»

«Inu — proč! Když je tolik kamení na cestě, taky někdy člověk zakopne. Ale to mě bude dlouho mrzet, že jsem jí něco v těchhle dnech neposlal. Snad se ani nenajedla.»

Nováková mrzutě zavrtěla hlavou, jakoby nepochopovala.

Z rána šel Novák k Mikulíkovům. Bylo mlhavo a sychravo. Mikulík, silně již prošli, věl, ale dosud kukal jako hroзда, krčel na oráče, aby rychle nakládal slámu. Řezavě jeho hlas krátce, ale prudce se rozléhal. Jeho syn Toník, ženatý již, přijel latě na vysazená dvířka od chléva. Stará Mikulíková i nevěsta svíjely obili na mlátě.

«Vítám tě, Josifku,» živě se ozval starý Mikulík a pospíšil mu naproti s očima veselými. «Už ho svíjejí... čtyřicet věrtelů ho bude!»

«Ale ne — já se jdu na tetu podívat!»

Mikulík se zasmál.

«Co na ni přijde? Kost a kůže. Prosim tě, pětaosmdesát let. Už byl čas!»

«Inu — pravda!»

«Měli jsme s ní peklo.»

«To neříkejte, strejčku!»

«Proč? zarazil se Mikulík. «Což ne? Což tys nezkusil dost?»

«Pravda. Ale kdo ví, k čemu to všecko bylo dobré!» (Tuto větu pronesl Novák zdlouha a zavažně). «Teď už je na pravdě boží...» (Rozhlédl se dvokráte). «Ale nikdo by neřek', že máte doma nebezpečí.»

«Ale, dítě, toť víš, že nám k srdci nepřihláš, jako tobě. To už ty ani nevíš, jaká byla!»

«A kde ji máte?» otázal se Novák, přeslechnuv Mikulíkovu poznámku.

«Tady — v komoře. Počkej, já tě k ní zavedu!»

Vstoupili do komůrky. Mašálková ležela na široké lůžce nenasvětlena, téměř v úplné tmě. Malinké okénko nepropouštělo mnoho světla. Vzduch byl těžký, vlhký a skoro studený. Novák zakopal o staré střevice nebožčiny, jen tak na hmotě podlaže pohorzeně, jak je snad sama poslední odlozla.

«Ta jakžtoživo nic neukládá,» řekl Mikulík a odkopl oba střevice do kouta.

Josef se pomodlil, postál ještě chvíli v neurčitěm zamyšlení u mrtvol, pokřivoval ji a skoro beze slov odešel. Příštího dne šel s pohřbem až ke Sv. Kiliánu, ačkoli pomžívalo celý den. Na té cestě dostavovaly se k jeho myslí všechny příběhy od nejútlejšího mládí a bylo mu dojemně lahodno v tomto vzpomínání. Hlava jeho byla již schůnta, mysl víc v sobě než ku předn obrácena.

XVII

Novák měl sedm dětí, čtyři syny a tři dcery. Živnost svoji zvětšoval pozvolna a vytrvale. Jednu dceru již vyvdal k Hálkovům, dal ji slušné věno, a strádal na druhou. Syn Jakub, vysoký a černý, připravoval se k žemě. Pomohl mu ze všech sil, a když jej vyzemil, přičinil se a koupil mladým manželům starou hospodu Bismovskou. Jakub byl hubený a těžkopádně blohavý, pracovitý, ale nebylo v něm tolik snazivého chvatu jako v otci. Udržoval se v mezích, do nichž vstupuje druhý syn Josef měl obče s vojácinou, ačkoli pan direktor (nový již a hrdnější než zeměř jeho předchůdce s usazenými očima) byl mu přízniv. V poslední chvíli odešel na radu direktoru na vandr do světa (byl vyučen hrnčířstvím), a když nadešel odvod, řekl se, že je ve světě. Byl však uschován ve Sleměnu u hrnčie Fabery, člověka velmi dovedného, který jediný v čemem kraji uměl zhotovovat zvláštní mlhové zbravěné nádoby. Vypozoroval zde tajemství Faberovo, odešel pak do Prahy a uchytil se tam. Dávilo se mu dost dobře, ale nerozvinul se přece na slavné pěstě města. Ostatní děti byly sotva odrostlé, kačně bylo dvanáct, Toníkovi dvacet, Anně sedm, a nejmladší Václav byl chorobný, slabý a bledý, andělskou nemocí silně sklčený. Vychování všech dětí bylo neúčelné, jak se dalo v mezích tehdejšího života provádět. Otec myslil na obchod, pracoval od umlání a mnoho se o denní zaměstnání dětí svých nestaral. Jen strach, který se šířil před jeho vybošnými chvílemi po rodině, udržoval je v jisté prospěšné kázni, v plnění zvykův a předpisův. Ale oněch sil a vlivů, které tehda Josef Novák poháněl, jeho děti nebylo. Rostly pohodlně, a rozpačost otcova v nich již umlávala. Všecky shodily jednu nebo dvě zuby do mníšské školy, neboť otec stále a stále připomínal, jen aby uměly psát a počítat. Pocítoval v obchodě tyto nedostatky své, neboť on školy jakživ nespattil. Přece však se říkávalo o něm mezi sedláky:

«Co pak Novák, ten umí počítat! Ten má ty krokvičky!» Byl si sestavil několik značek pro jednotky, desítky a sta z trojúhelníkův a kroužků, kterým ovšem jen on rozuměl.

V těch dobách byla v čertu dražba na dříví v pasece za Škalou a u řadi jamky, ale nezdarila se. Oba obchodníci, Konř z Mníšku a Vošahlo ze Štěchovic, kteří zde kupovali, nabídli neobyčejně nízké ceny. Josef Novák nakládal toho rána ve vedlejší jedlovém lesíku tyče na vůz, aby je dovezl mníšckému sládkovi. Bylo svěží ráno po delších deštích, jasné, lahodivé. Barvy byly určité, omyté, jako mokré, vzduch vonný, mírně sluncem ohřátý a stříbrně průzračný. Poslední bílé mráčky roztrhaly se na vysokém nebi, a po lesích rozuměl se život ptactva, zvíře a hmyzu. Novák nakládal zvolna, ustával a rozhlížel se po ozářené, travnaté pasece, páchnoucí borovým štěpinovým dřívím. Kůň časem vojí zatřásl, nohou uhodil anebo retězem zachrastil, a zvuky ty jemně zaokrouhlené unikaly lehce okolními lesy. Josef Novák ohlédl se chvílemi na severní, mezi vysoké buky k rozkvetlému palouku zabíhající cíp paseky, po němž přecházeli obchodníci a myslivcem a panem direktorem.

(Pokračování.)

Z nových básní Ant. Klášterského.

SÁM SOBĚ.

Od dětství už biju se s osudem, jenž v cestu se staví mi kletě, a zdá se mi, že my dva nebudem' už přáteli na tomto světě.

Driv o chlebo slo, potom kázal mi: Služ! Však př' sám Báb, nemůžeš říci, že bych mu byl nestál čelem jak muž, jenž v zápase nepohne líci.

A jestli mi kmen mých illusi srub' svým toporem z tvrdého kovu, já raší a zved' se jak podfatý dub, od samého kořene znovu.

A jestli mě spoutal a sevřel v svou klec a na perut' připjal mi tži, má křídla dal rostla a rozbila přec i železnou rezavou mříž.

Dnes neprosím o mír, jenž dobrý je mým, a zbabele neprechám z boje, dnes hrde zřím, všecko, co zval můh svým, že potom, že krví je moje.

A všecko, co skropil ten bolestný křest, a všecko, co v boji, jenž straší, jsem uchránil, dobyl při svizeli cest, mně drahé tak, nad jiné dražší.

Nuž k předu! Nač bázeň, nač vzdechy a křl? Však pádnul v divoký davu, i osud, můj soupeř-li poctivý byl, svou musí pak salomů hlavu!

Tak píšu. A zdá se mi, do žuly že celá má bytost se skrývá, a se stěny otec můj zesnulý se na mne tu s obrazu dívá.

Ta tvář je tak přísná posavad, však teď, jak by usnsl se trochu, jak tek' by: Tak vidím, tak slyším tě rád, jsi z našeho rodu, můj chochu!

MALÁ HVĚZDA.

Ty hvězdičko modrá nad zemí, tak modrá, tak malá, tak skromná, že moh' bych tě sevrít, zdá se mi, i do malé pěsti své zrovna.

Když hvězdami vzplane temná výš, a celé se zajiří nebe, že bledám tě zdýcky a — odpustíš? tak trochu mám na mysli sebe.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Strelazor XXIX, 172

Mauritánka.

Malba VIKTORA ALEXEJEVIČE BOBROVA.

Original vlastníetvím cara Nikolaje II. Alexandroviče.